

Content Analysis of Reports of Sport Accidents Provided by Official Experts of Judicial Courts

Mohsen Vahdani¹, Eskandar Hosseinpour^{2✉}, Mostafa Savari³, Najmeh Rezasoltani⁴

1. Department of Motor Behavior and Sport Management, Faculty of Sport Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran. E-mail: m.vahdani@spr.ui.ac.ir
2. Corresponding Author, Department of Physical Education, Farhangian University, Ahvaz, Iran, Iran. E-mail: e.hossinpur@yahoo.com
3. Department of Sport Management, Faculty of Sport Sciences, Payame Noor University, Tehran, Iran. E-mail: mostafa.savari85@gmail.com
4. Department of Sport Management, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran E-mail: n.rezasoltani@gmail.com

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received:

.....18 March 2022

Received in revised form:

.....10 June 2022

Accepted:

.....16 June 2022

Published online:

.....25 June 2022

Keywords:

*civil liability,
safety,
sport managers,
sport rights,
sport accidents,*

ABSTRACT

Introduction: Introduction: The study aimed to analyze sport accidents reports from judicial court experts.

Methods: The research followed a descriptive and analytical approach using content analysis methods (quantitative and qualitative). Official documents (n = 44) concerning judicial expert reports were obtained through collaboration with the Association of Judicial Experts and courts. Data analysis involved various coding techniques like finder, sub, and simultaneous coding. To ensure the analysis's validity, strategies such as document authenticity, ethical considerations, precise research description, and dual coding were employed.

Results: The research revealed that the primary reasons for accidents in 10 subcategories are: 1- factors linked to trainers' incapacity and negligence, 2- issues stemming from managers' poor planning and supervision, 3- failure to adhere to instructions and regulations by managers and trainers, 4- lack of parental supervision in children's sport activities, 5- inadequate safety measures in sport facilities, 6- poor maintenance of sports equipment, 7- lack of cleanliness in sport venues, 8- preexisting health conditions in athletes, 9- athlete negligence, and 10- athletes' unfamiliarity with the rules.

Conclusion: Based on these findings, recommendations have been put forth to relevant bodies and entities (such as the Ministry of Education, Judiciary, and Sport and Youth organizations). These suggestions encompass training

programs for teachers, coaches, parents, and students. Furthermore, oversight mechanisms by governing bodies (like regulatory agencies) should be enhanced. Offering liability insurance for coaches, teachers, and team managers is also advised as part of the research recommendations.

Cite this article: Vahdani, M., Hosseinpour, E., Savari, M., Rezasoltani, N (2024). Content Analysis of Reports of Sport Accidents Provided by Official Experts of Judicial Courts. *Sport Management Journal*, 56 (1), 1-20. DOI: <https://doi.org/00000000000000000000>

© The Author(s).

Publisher: University of Tehran, Faculty of Sport Sciences and Health.

Extended Abstract

Introduction

In addition to posing challenges for athletes and their families, sport events and incidents can give rise to various legal issues for coaches, managers, supervisors, and sports clubs (Hosseinopur et al., 2022). Despite numerous law-related studies, research on sport law remains quite limited. Few studies have specifically examined legal cases in the realm of sport. It is crucial to study expert judicial cases in this field. Analyzing and critiquing these cases is significant for several reasons. Firstly, these files contain detailed information and legal accomplishments related to sport cases, aiding in the investigation of various matters, such as violations, conflicts, and legal issues. Secondly, expert judicial cases serve as valid legal sources, providing necessary information for reviewing sport issues based on accurate legal documents. Thirdly, examining these cases helps in understanding the significance and various legal implications within sport cases, facilitating a more accurate and professional analysis of legal and judicial issues related to sport. Therefore, the study and critique of expert judicial cases in the field of sport is paramount for a more precise and professional analysis of legal and judicial issues.

Methods

The study method is descriptive and analytical, utilizing content analysis. Content analysis serves as a method to derive reliable and valid data from text (Naibi, 2015). This research employs both quantitative and qualitative approaches to content analysis. The research sample consists of official documents associated with judicial expert reports, obtained through collaboration with the Judicial Experts Center. Various coding methods, including finder, sub, and simultaneous coding, were utilized for data analysis. To ensure the credibility of the analysis process, strategies such as document authentication, attention to ethical considerations, and the involvement of two coders for accurate and unbiased results were implemented.

Results

The research findings identified ten main causes of accidents:

1. Trainer incapacity and negligence.
2. Managerial inadequacies in planning and supervision.
3. Non-compliance with instructions and regulations by managers and trainers.
4. Supervisory failure by parents in overseeing their children's sport activities.
5. Unsafe sport space conditions.
6. Unsafe sport equipment conditions.

Funding: The authors received no financial support for the research, authorship, and/or publication of this article.

7. Hygiene deficiencies in sport venues.
8. Athletes with pre-existing health conditions.
9. Athlete negligence.
10. Lack of athlete familiarity with rules.

Conclusion

Based on the research findings and expert evaluations from judicial courts, several strategies are recommended. Approximately 70% of cases implicate managers of sport facilities, indicating a need for improved legal expertise in their selection. Implementing legal training for these managers is crucial. Furthermore, as per the research, 65% of incidents involve coaches and educators, highlighting a necessity for sport law courses in teacher education and coaching programs. Emphasizing sport law in theoretical coaching modules is essential. Farhangian University should integrate sport law into its teacher training curriculum. Both the Ministry of Education and Sport and Youth Ministry should consider providing civil liability insurance for teachers and coaches. Notably, about 60% of incidents relate to unsafe spaces and 40% to inadequate equipment, underscoring the importance of addressing these factors.

Therefore, a suggestion is for the Iranian Standards Organization to review and revise the standards. Where standards for space and equipment are lacking, collaboration with universities, higher education institutions, and the Ministry of Sport and Youth is recommended for the implementation of these standards. Vigilant monitoring processes are essential. Furthermore, supervisory bodies like the Ministry of Sport and Youth should increase field visits, enhance the expertise of their professionals in sport facilities, conduct training sessions on supervision, space, equipment, and sport rights. Negligence or carelessness from athletes also contributes to sport accidents. Schools are advised to educate students on safety measures, incorporating safety compliance goals into various subjects such as physical education, science, and health within academic curricula. Educating teachers and parents is vital for addressing student safety issues. Utilizing the media, particularly public and social platforms, can serve as another effective medium for teaching safety to students and children. Lastly, it is recommended for the government to collaborate with the judiciary in reviewing and clarifying existing laws and regulations.

Keywords

civil liability, safety, safety, sport managers, sport rights, sport accidents

Ethical Considerations : Ethical considerations have been fully observed in this research. The information of all cases remains confidential with the researchers. The text of the article does not contain any names related to the cases.

Authors' contribution: The first author penned the introduction and methodology sections. The second author gathered and analyzed the data,

composing the findings section. The third author assisted with data collection, and the fourth author contributed to the discussion and conclusions.

Conflict of interest: The authors declare no conflict of interest.

Acknowledgments: We deeply appreciate and thank all the official justice experts and the association of justice experts who collaborated in this study.

IB Press

مدیریت ورزشی

تحلیل محتوای گزارش‌های حوادث ورزشی ارائه شده توسط کارشناسان رسمی محاکم قضایی

محسن وحدانی^۱ ID، اسکندر حسین پور^۲ ID، مصطفی سواری^۳ ID، نجمه رضاسلطانی^۴ ID

۱. گروه رفتار حرکتی و مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران. رایانامه: m.vahdani@spr.ui.ac.ir

۲. نویسنده مسؤؤل، گروه تربیت بدنی، پردیس رسول اکرم (ص)، دانشگاه فرهنگیان، اهواز، ایران. رایانامه: e.hossinpur@yahoo.com

۳. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. رایانامه: mostafa.savari85@gmail.com

۴. گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران. رایانامه: n.rezasoltani@gmail.com

چکیده

اطلاعات مقاله

مقدمه: هدف از این پژوهش تحلیل محتوای گزارش‌های حوادث ورزشی ارائه شده توسط کارشناسان رسمی محاکم قضایی بود.

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

روش پژوهش: روش تحقیق توصیفی تحلیلی و از نوع تحلیل محتوا (کمی و کیفی) بود. ابزار تحقیق شامل اسناد رسمی (۴۴ سند) مربوط به گزارش‌های کارشناسان دادگستری بود که با هماهنگی کانون کارشناسان دادگستری و محاکم قضایی در اختیار محققین قرار گرفت. برای تحلیل داده‌ها از چند نوع کدگذاری شامل میزان یاب، فرعی، و هم‌زمان استفاده شد. برای اعتباربخشی به فرایند تحلیل از برخی از راهبردها مانند اصالت اسناد، توجه به موضوعات اخلاقی، توصیف دقیق و عینی از پژوهش و کدگذاری هم‌تا استفاده شد.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۰/۲۰

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۰/۱۱/۲۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۱/۲۸

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۱۱/۲۵

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد که علل اصلی حوادث در ۱۰ مضمون فرعی شامل ۱- عوامل مرتبط با ناتوانی و قصور مربیان، ۲- عوامل مرتبط با برنامه‌ریزی و نظارت نادرست مدیران، ۳- عدم رعایت دستورالعمل‌ها و مقررات توسط مدیران و مربیان، ۴- عدم نظارت والدین بر فعالیت‌های ورزشی فرزندان، ۵- شرایط ناایمن فضاهای ورزشی، ۶- شرایط ناایمن تجهیزات ورزشی، ۷- عدم رعایت بهداشت در اماکن ورزشی، ۸- بیماری زمین‌های ورزشکاران، ۹- قصور ورزشکار و ۱۰- عدم آشنایی ورزشکار با قوانین، سازماندهی شدند.

کلیدواژه‌ها:

ایمنی،

حقوق ورزشی،

حوادث ورزشی،

مدیران ورزشی،

مسئولیت مدنی،

نتیجه‌گیری: باتوجه به این نتایج، پیشنهاداتی به سازمان‌ها و دستگاه‌های متولی (مانند وزارت آموزش و پرورش، دستگاه قضایی و وزارت ورزش و جوانان) ارائه شده است. این پیشنهادها شامل آموزش معلمان، مربیان، اولیا و دانش‌آموزان است. علاوه بر آن برنامه‌های نظارتی سازمان‌های متولی (مانند سازمان استاندارد) باید توسعه یابد. پیش‌بینی بیمه مسئولیت مدنی برای مربیان و معلمان و مدیران مجموعه‌ها نیز از دیگر پیشنهادها^۱ این تحقیق است.

استناد: وحدانی، محسن؛ حسین پور، اسکندر؛ سواری، مصطفی؛ رضاسلطانی، نجمه (۱۴۰۳). تحلیل محتوای گزارش‌های حوادث ورزشی ارائه شده توسط کارشناسان رسمی

محاکم قضایی. نشریه مدیریت ورزشی، ۲ (۴)، ۱-۲۰.

DOI: <http://doi.org/00000000000000000000000000000000>

In Press

مقدمه

حوادث و اتفاقات در ورزش بسیار متنوع هستند و تابع عوامل متعددی از جمله نوع رشته ورزشی، مکان فیزیکی ورزش، توانایی جسمانی ورزشکاران و نظام مدیریتی است. به عنوان مثال در ارتباط با نوع فعالیت و رشته ورزشی، ونجیا (۲۰۲۰) بیان داشت تمرین و فعالیت‌های ورزشی در برخی از رشته‌ها مانند شنا، دویدن در مسافت‌های طولانی، تمرین با حرک ژیمناستیک، فعالیت روی پارالل، موانع دو و میدانی و ... دارای ریسک بالاتری نسبت به برخی دیگر (مانند والیبال، تنیس روی میز و بدمینتون) هستند. همچنین در ارتباط با مدیریت، سلیمی و نادریان (۲۰۲۲) ضعف مدیریت فنی و قصور در نظارت را به عنوان عوامل علی مرتبط با حوادث ورزشی برشمردند.

حوادث ناشی از آسیب‌های ورزشی در بخش‌های مختلف منجر به ایجاد چالش‌ها و مشکلات متعددی شده است. این موضوع باعث کاهش کیفیت تربیت‌بدنی در دانشگاه‌ها و مدارس و رکود فعالیت بدنی شهروندان می‌شود. حوادث ورزشی علاوه بر اینکه با سیاست‌های کشورها در مورد افزایش کیفیت فعالیت‌بدنی برای توسعه همه جانبه در تعارض هستند (ونجیا، ۲۰۲۰) می‌توانند پیامدهای منفی متعددی را در پی داشته باشند. در این زمینه حسین پور و همکاران (۲۰۲۲) پیامدهای جسمانی، خانوادگی، روان-شناختی، اجتماعی، اقتصادی، ورزشی، فرهنگی، و تغییر سبک زندگی را نام برده‌اند. اتفاقات و حوادث ورزشی علاوه بر آنکه مشکلات زیادی برای ورزشکاران و خانواده‌های آنان به وجود می‌آورد، ممکن است منجر به مشکلات متعدد حقوقی برای مربیان، مدیران، سرپرستان و باشگاه‌های ورزشی رقم بزند. در این زمینه برخی از معلمان، مدیران و والدین نگرانی‌هایی در مورد حوادث ایمنی دارند (ونجیا، ۲۰۲۰). تعداد فزاینده‌ای از این افراد به دنبال جبران خسارت مدنی هستند. با این حال، ایجاد جراحات در حین فعالیت‌ورزشی در صورتی که به نحوی ایجاد شود که الزامات یک جرم خاص را برآورده کند، ممکن است منجر به مسئولیت کیفری نیز شود (فافینسکی، ۲۰۰۵). موضوعات و چالش‌های مطرح شده در حوزه حقوق ورزشی طبقه‌بندی می‌شوند. به صورت کلی حقوق ورزشی، مجموعه‌ای از قوانین، مقررات، هنجارها و اصولی است که چهارچوب معین و دستورالعمل مشخصی بر روابط افراد (مربیان، داوران، تماشاچیان، ورزشکاران، مدیران و سایر افراد) در محیط‌های ورزشی و در تمرینات و به ویژه مسابقات با هدف برقراری عدالت، ایجاد نظم، پیشگیری از بروز حوادث و حاکمیت قانون به وجود می‌آورد (رستمی اقدم، ۲۰۲۴).

مربیان ورزشی، پزشکان تیم، فیزیوتراپیست‌ها، مربیان و مدارس همگی با ارائه پوشش پزشکی در رویدادهای ورزشی با مسئولیت‌های احتمالی روبرو هستند (کیواندت^۱ و همکاران، ۲۰۰۹). یانگ^۲ و همکاران (۲۰۱۵) معتقدند که قبل از ورود به فعالیت‌بدنی و ورزش باید یک ارزیابی اولیه از مشارکت‌کنندگان صورت گیرد. به همین منظور مدیران یا سرپرستان معمولاً از شرکت‌کنندگان در فعالیت‌های ورزشی می‌خواهند قبل از اجازه مشارکت، «معافیت‌های تبرئه‌کننده» یا «رهایی از خطر» را امضا کنند. این نسخه‌ها بیان می‌کنند که شرکت‌کننده خطر مشارکت را درک می‌کند و پیامدهای بالقوه را می‌پذیرد. اغلب، آنها توسط شخص ثالثی نوشته می‌شوند و از پزشک برای ترخیص امضا درخواست می‌کنند. در صورت استفاده توسط پزشک ارزیاب، معافیت‌ها

¹ Wenjia

² Quandt

³ Young

⁴ exculpatory waivers

⁵ risk releases

باید بر روی ویژگی‌های فعالیت متمرکز شوند و ممکن است برای حمایت از توصیه‌های پزشک به اسناد اضافی نیاز باشد. برخی از کارشناسان حقوقی توصیه می‌کنند که به‌جای امضای معافیت، نامه رضایت آگاهانه توسط شرکت‌کننده و والدینش نوشته شود. در این خصوص فلوک^۱ و همکاران (۲۰۱۳) بیان داشتند نظارت بر فعالیت‌های ورزشی به لحاظ خطرناک بودن آنها از وظایف مهم محسوب می‌شود و در صورتی که این وظیفه به طور متعارف انجام شود، معلمان تربیت‌بدنی هیچ‌گونه مسئولیتی در قبال حوادث نخواهند داشت. از این رو، نظارت معلمان تربیت‌بدنی مدارس به حضور مستمر در زمان انجام فعالیت‌ها، توجه به سن، وضعیت جسمی و روانی ورزشکار و نوع فعالیت بستگی دارد. همچنین عباسی و همکاران (۱۴۰۰) بر حضور مستمر و فیزیکی مربیان در محل فعالیت، اطمینان از احراز سلامت ورزشکاران، کنترل وسایل و تجهیزات، گذراندن دوره‌های تخصصی، و تناسب تعداد افراد با فضا تأکید کردند (عباسی و همکاران، ۲۰۲۱).

پژوهش‌های متعددی در ابعاد مختلف حقوقی اتفاقات ورزشی انجام شده است. به‌عنوان مثال در داخل کشور عباسی و همکاران (۱۴۰۰) به این نتیجه دست یافتند که عوامل فنی، عوامل مدیریتی، عوامل آموزشی و عوامل حقوقی بر رفع مسئولیت معلمان تربیت‌بدنی در هنگام بروز حوادث ورزشی تأثیرگذار هستند. نتایج فیض و همکاران (۲۰۲۲) در خصوص مسئولین کیفری ورزشکاران صدمه‌دیده المپیک، نشان داد قانون‌گذار، حوادث ورزشی را به شرط التزام ورزشکار به مقررات و قوانین ورزشی در زمره جرائم به شمار نیاورده و به واسطه برائت صادم با عنصر رضایت مصدوم، حاکمیت عرف و به دلیل عملکرد ورزش در بلندقدر شدن و تعالی اخلاق، برای آن مجازات جزایی در نظر نگرفته است اما در صورت مواجهه با کمترین نقض مقررات ورزشی و مغایر شدن با موازین شرعی قائل به مسئولیت کیفری ورزشکار صادم شده است. رستمی و همکاران (۲۰۲۴) در آسیب‌شناسی پرونده‌های حقوقی ناشی از فعالیت‌های ورزشی به این نتیجه دست یافتند که در خصوص آسیب‌های پرونده‌های حوادث ناشی از فعالیت‌های ورزشی با معیار تفسیر پذیر بودن عامل‌ها، ۶ الگوی ذهنی شامل الگوی ذهنی غیر اخلاقی، الگوی ذهنی مدیریتی، الگوی ذهنی کم کاری، الگوی ذهنی نیروی انسانی، الگوی ذهنی امکانات و الگوی ذهنی حمایتی کشف و شناسایی شد.

این حوزه تحقیقاتی در کشورهای دیگر نیز مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است. به‌عنوان مثال ژانگ^۲ و همکاران (۲۰۲۳) در تحقیق خود به ارزیابی ادعاهای حقوقی گزارش شده مربوط به آسیب‌های ستون فقران ناشی از فعالیت‌های ورزشی پرداختند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد از میان ۷۸ پرونده‌های بررسی شده ۶۲٪ احکام به نفع متهم، ۳۲٪ به نفع شاکیان و ۶٪ با تسویه حساب مالی مختومه شده اند. ژو^۳ (۲۰۲۳) برای پیشگیری از مشکلات حقوقی ناشی از اتفاقات ورزشی در مدارس برخی از پیشنهادات از جمله ۱- اصلاح قوانین اتفاقات ورزشی مدارس، ۲- شفاف سازی حقوق و تکالیف مدارس، معلمان و دانش‌آموزان، ۳- ایجاد بیمه مسئولیت مدنی برای مربیان، ۴- راه‌اندازی پست‌های حمایتی مانند پزشک مدرسه را ارائه داد. همچنین بالبو^۴ و همکاران (۲۰۲۳) در تحقیق خود نشان دادند که بر اساس گزارش یک دوره ۵۳ ساله به بررسی علل مرگ و میر ناشی از غواصی در شهر جنوئا^۵ پرداختند. نتایج ایشان نشان داد از مجموع ۵۲ مرگ تحت پوشش این مطالعه، ۴۸ مورد مرد با محدوده سنی ۱۶ تا

¹ Flook

² Zhang

³ Zhu

⁴ Balbo

⁵ Genoa

۷۱ سال بودند. در ۲۵ مورد از این افراد، شرایط پاتولوژیک از قبل موجود با ماهیت قلبی عروقی، که در زمان مرگ شناسایی نشده بود، گزارش شد. از مجموع مرگ و میرهای مورد مطالعه، ۹ نفر به دنبال یک حادثه غواصی مربوط به غواصی آزاد جان خود را از دست دادند، در حالی که ۴۳ نفر در اثر غواصی اسکوبا یا غواصی با دستگاه‌های مداربسته^۱ جان خود را از دست دادند. در تحقیقی دیگر کاروس ریبالایگوئا^۳ (۲۰۱۰) احکام دادگاه اسپانیا را در مورد مسئولیت تصادفات اسکی که در محدوده پیست اسکی رخ می‌دهد را طبقه بندی و تجزیه و تحلیل کرد. نتایج تحقیق وی نشان داد: اولاً دادگاه‌های اسپانیا دعوی ناشی از چهار دسته تصادفات اسکی را که به وضوح قابل شناسایی بودند، حل و فصل کردند. در ثانی اگرچه دعوی مربوط به اتفاقات اسکی در هر دو آیین دادرسی مدنی و کیفری مورد رسیدگی قرار گرفت، دعوای مدنی گسترده‌تر از دعوی کیفری مطرح شد. سوما اکثر احکام پایان دادرسی قضایی منجر به تبرئه شد، اگرچه هزینه متهمان در اقلیت پرونده‌هایی که محکومیت‌ها در آنها صادر شده بود در مجموع بیش از یک میلیون یورو بود. چهارماً هیچ دعوی واحدی، اعم از مدنی یا کیفری، در دادگاه بدوی حل و فصل نشده بود. اکثریت قریب به اتفاق در دادگاه‌های استانی مورد رسیدگی قرار گرفت و تنها بخش کوچکی به دادگاه عالی رسید. پنجماً متهم در اکثر موارد اپراتور پیست اسکی بود. در پژوهشی دیگر ویگناک^۴ و همکاران (۲۰۲۲) به بررسی تشخیص خطر غرق شدن توسط ناجیان غریق استخر عمومی در فرانسه پرداختند. یافته‌های رویکرد تفسیرگرایانه آنها نشان داد که چهار عنصر اصلی بر تشخیص شناگران در معرض خطر توسط ناجیان غریق تأثیر می‌گذارد: آموزش آنها، درک آنها از خطر غرق شدن، اثربخشی قوانین موجود، و محدودیت‌های موجود در عملکرد روزانه تأسیسات. پریئو گنزالس^۵ و همکاران (۲۰۲۱) در تحقیق خود نشان دادند در طول بررسی یک ساله در ۴۹۸ ورزشکار، ۴۴٪ دچار آسیب دیدگی شدند که ۳۹٪ آنها در ناحیه‌ای که قبلاً آسیب دیده بودند، دچار آسیب مجدد شدند. میانگین میزان آسیب ۲،۶۴ در هر ۱۰۰۰ ساعت بود. فوتبال بالاترین نرخ (۷،۲۱) را داشت. شایع‌ترین آسیب‌ها عبارت بودند از: کشیدگی عضلات کمر (۱۲/۲۴٪)، پیچ خوردگی مچ پا (۱۱/۹۸٪) و شکستگی استخوان (۹/۳۱٪). مچ پا (۳۶/۱۲ درصد)، زانوها (۱۹/۳۲ درصد) و شانه‌ها (۶/۴۷ درصد). ۵۹،۲۸٪ از آسیب‌ها در طول تمرین و ۴۰،۷۲٪ در طول مسابقه یا حین مسابقه رخ داده است. میزان آسیب بالاتر (به این ترتیب) با عوامل زیر مرتبط بود: ۱- تعداد ساعات بیشتر تمرین در هفته. ۲- انجام ندادن گرم کردن، ۳- استفاده از امکانات ورزشی نامناسب، ۴- سن ۱۴ تا ۱۷ سالگی، ۵- عدم آمادگی جسمانی، ۶- بار آموزشی نامناسب. ۷- انجام ندادن فعالیتهای پیشگیری از آسیب. ۸- انجام فنون ورزشی بدون نظارت یک مربی ورزشی و ۹- تجهیزات ورزشی ناکافی. فعالیتهای ورزشی و محیط‌های مربوط همواره برای بروز حوادث گوناگون شرایط آماده‌ای دارند، بیشتر مربیان و معلمان به مسائل حقوقی این محیط‌ها آگاهی ندارند و چنین می‌پندارند که تخلفات آنها در نهایت به برخی تنبیهات انضباطی منجر می‌شود و به‌سادگی قابل حل و فصل خواهند بود، درحالی‌که با توسعه و گسترش فعالیتهای ورزشی و افزایش دانش و آگاهی ورزشکاران و خانواده‌ها، ضرورت دانستن مقررات قانونی و مسائل حقوقی برای دست‌اندرکاران و مسئولان فعال در عرصه‌های ورزشی، بیش‌ازپیش احساس می‌شود (کاشف و بنیان، ۲۰۱۴). مدیران و مسئولین باشگاه‌ها مسئولیت اداره فعالیتهای ورزشی و غیرورزشی مرتبط را بر

¹ scuba

² rebreather

³ Carus Ribalaygua

⁴ Vignac

⁵ Prieto-González

عهده دارند و موظف هستند بدون دخالت در امور فنی رشته‌های ورزشی، ایمنی همه کسانی را که در باشگاه حاضر می‌شوند (اعم از ورزشکار، مربی، کارکنان و حتی همسایگان) مجاور را در چارچوب وظایف خود تأمین نمایند (رستمی اقدم و همکاران، ۲۰۲۴). برای رویارویی با این مشکلات، ما باید تحقیقات دقیقی در مورد پیشگیری و پس از آن در مورد هر حادثه آسیب ورزشی انجام دهیم. یک سیستم کارآمد باید برای ترویج ورزش و کمک به دانش‌آموزان در ایجاد کیفیت فیزیکی و به حداقل رساندن حوادث آسیب‌دیدگی راه‌اندازی شود. هنگام برخورد با حوادث رخ داده، باید به‌موقع، مؤثر و قابل اجرا باشد تا پیامدهای منفی آن به حداقل برسد (ونجیا، ۲۰۲۰).

علی‌رغم مطالعات متعددی که در زمینه حقوق انجام شده است، اما دامنه این پژوهش‌ها در حوزه ورزش خیلی محدود بوده است. از میان آنها، تحقیقات اندکی به تحلیل محتوای پرونده‌های حقوقی در حوزه ورزش پرداخته است. مطالعه پرونده‌های کارشناسی شده قضایی در حوزه ورزش اهمیت بسیار زیادی دارد. این پرونده‌ها شامل اسناد، شواهد و اطلاعات مربوط به موارد قضایی و حقوقی مرتبط با ورزش هستند که توسط کارشناسان حقوقی یا قضایی تهیه و تصدیق شده‌اند. بررسی و نقد پرونده‌های کارشناسی شده قضایی در حوزه ورزش اهمیت دارد؛ زیرا اولاً این پرونده‌ها حاوی اطلاعات دقیق و دستاوردهای حقوقی مرتبط با موارد ورزشی هستند که به ما کمک می‌کنند تا موارد مختلفی از جمله تخلفات، تعارضات و مسائل حقوقی مرتبط با ورزش را به‌صورت دقیق بررسی کنیم. دوم این که پرونده‌های کارشناسی شده قضایی به‌عنوان منابع قانونی معتبر مورد استفاده قرار می‌گیرند و اطلاعات حاوی آنها به ما کمک می‌کند تا نقد و بررسی موضوعات ورزشی را بر اساس اسناد و اطلاعات حقوقی صحیح و قانونی انجام دهیم. سوم این که بررسی پرونده‌های کارشناسی شده قضایی در حوزه ورزش به ما کمک می‌کند تا اهمیت و اثرات حقوقی مختلفی که در موارد ورزشی وجود دارد را درک کنیم و به تحلیل و بررسی بهتری از مسائل حقوقی مرتبط با ورزش بپردازیم؛ و چهارم اینکه با توجه به نظر کارشناسان حقوق ورزشی علی‌رغم نبود اطلاعات و آمار دقیق از تعداد پرونده‌های دعاوی در حوزه ورزش، روند آنها هر ساله رو به افزایش است.

در تحقیق حاضر به چند دلیل پرونده‌های استان خوزستان مورد بررسی قرار گرفت: ۱- این استان از تنوع اقلیمی برخوردار است و علایق مردم در رشته‌های ورزشی متنوعی جاری است، بررسی پرونده‌های قضایی در این استان با در نظر گرفتن تنوع رشته‌ای، می‌تواند تحلیل عمیق‌تری را ارائه کند، ۲- استان خوزستان از تنوع بالای قومیتی و فرهنگی (فارس، عرب، لر و...) برخوردار است. بررسی حوادث ورزشی در چنین استانی می‌تواند اطلاعات ارزشمندی درباره الگوهای رفتاری مردم در حین ورزش و مشکلات احتمالی ناشی از آن ارائه دهد، ۳- پرونده‌های قضایی این استان از تنوع و تکرر بالاتر از میانگین کشوری قرار دارد. تحلیل این پرونده‌ها می‌تواند راهکارهایی برای بهبود این وضعیت ارائه کند ۴- از نظر علمی تاکنون پژوهشی به صورت مشخص بر روی پرونده‌های حوزه ورزشی در این استان انجام نشده است. ۵- برخی از حوادث ورزشی در این استان بازخوردهای رسانه‌ای زیادی داشته است که این امر منجر به ترس و واکنش برخی از مربیان و مردم شده است که این مساله می‌تواند منجر به کاهش انگیزه مشارکت در فعالیت بدنی شود. به عنوان مثال تعداد ۵ فوتی در سال ۱۴۰۲ در حوادث ورزشی استان، وضعیت دردناک این اتفاقات را برجسته کرده است، ۶- بنا به نظر کارشناسان رسمی دادگستری فرهنگ استفاده از بیمه ورزشی و بیمه مسئولیت مدنی در حوزه ورزش استان بسیار کم رنگ است، تحلیل این پرونده‌ها می‌تواند فرهنگ استفاده از بیمه را در میان مردم توسعه دهد.

بنابراین، مطالعه و نقد پرونده‌های کارشناسی شده قضایی در حوزه ورزش استان خوزستان اهمیت بسیار زیادی دارد و به ما کمک می‌کند تا به صورت دقیق‌تر و حرفه‌ای‌تر به موضوعات حقوقی و قضایی مرتبط با ورزش پرداخته و آنها را تحلیل کنیم.

روش‌شناسی پژوهش

روش تحقیق توصیفی تحلیلی و از نوع تحلیل محتوا است. از نظر هدف نیز در دسته کاربردی قرار دارد. تحلیل محتوا تکنیکی پژوهشی است برای استنباط، تکرارپذیر، و معتبر از داده‌ها در مورد متن آنها. در این پژوهش هم از تحلیل محتوا کمی و هم تحلیل محتوای کیفی استفاده شد.

نمونه تحقیق شامل اسناد رسمی در دسترس مربوط به گزارش‌های کارشناسان دادگستری استان خوزستان (در بازه زمانی بهار ۱۴۰۳) بود که با هماهنگی کانون کارشناسان دادگستری در اختیار محققین قرار گرفت. در خصوص اسناد، تانج خوی (۱۹۸۱) بر این باور است اصلی‌ترین منبع اطلاع‌رسانی که مقایسه‌گران از آن استفاده می‌کنند، اسناد رسمی هستند.

روش تحقیق تحلیل محتوا بود. تحلیل محتوا مستلزم بررسی منظم اشکال ارتباطی با الگوهای مستند به صورت عینی است. هر شکلی از ارتباط مانند متون، کتاب‌های درسی، و... می‌توانند به عنوان مواد اولیه تحلیل محتوا باشند. تحلیل داده‌ها شامل تدوین، تنظیم، شالوده‌ریزی و بیان مفاهیم و معنی انبوهی از داده‌های جمع‌آوری شده است. داده‌های این تحقیق برگرفته از تحلیل محتوای اسناد بود.

برای تحلیل داده‌ها از چند نوع کدگذاری استفاده شد. به باور متخصصان تمامی این روش‌های کدگذاری به صورت خاص برای تحلیل محتوا کاربرد دارد (سالدانا؛ ۲۰۲۱؛ کری پند و رف، ۲۰۰۹).

۱- کدگذاری میزان یاب: در این روش کدها به داده‌ها نسبت داده می‌شوند تا ویژگی‌های متغیر آنها مانند شدت و فراوانی توصیف شوند (سالدانا، ۲۰۲۱).

۲- کدگذاری فرعی که برجستگی ثانویه است که پس از آنکه کد اولیه برای داده مشخص شد، به آن داده منتسب می‌شود تا بر غنای کدهای وارد شده بیفزاید یا توضیح دقیق‌تری برای آن فراهم کند (کریپندورف، ۲۰۰۹).

۳- کدگذاری هم‌زمان که شامل انتساب دو یا چند کد مختلف به یک داده کیفی منفرد یا انتساب همپوشان دو یا چند کد که بر واحدهای متوالی داده‌های کیفی اعمال می‌شود (سالدانا، ۲۰۲۱).

برای اعتبارسنجی از تحقیق از چند نوع روش استفاده شد:

۱- **اعتبار اسناد:** اسناد مورد مطالعه از نظر اعتبار سند توسط تیم تحقیق مورد ارزیابی دقیق قرار گرفت. از دیدگاه مریام و

تیسدل^۴ (۲۰۱۵) معیارهای اصالت اسناد شامل منبع دسترسی به سند، ویرایش و سال سند، محل نشر سند، ناشر سند و

¹ Thanh Khoi

² Saldana

³ Krippendorff

⁴ Merriam & Tisdell

ارتباط آن با اهداف است (تیسدل و مریام، ۲۰۱۵). علاوه بر آن اسکات (۲۰۱۴) چهار معیار اساسی در گزینش اسناد را مطرح کردند: ۱- اصالت (آیا سند اصل است؟)، ۲- اعتبار (آیا سند عاری از خطا و تحریف است؟)، ۳- نمایان بودن (آیا سند نمونه بارزی از سندهای شبیه به خود است؟)، ۴- معنا (آیا سند روشن قابل فهم است؟). بر اساس گفته وولف (۲۰۰۴) اسناد تا آنجایی که در قالب‌های خاصی تهیه می‌شود، موضوعاتی استاندارد به حساب می‌آیند: مانند یک یادداشت، گزارش‌های موردی، قراردادهای، پیش نویس‌ها، مقالات، گواهی‌ها، اظهارنظرها، دفترچه‌های خاطرات، آمارها، گزارش‌های سالانه، گواهی نامه‌ها، احکام قضایی، نامه‌ها، یا اظهارنامه‌های کارشناسی (وولف، ۲۰۰۳). کلیه اسناد مورد استفاده در این تحقیق از اسناد رسمی موجود در پرونده‌های حوادث ورزشی بود، همه آنها دارای تاریخ و نام کارشناسان بود. قالب آنها از یک رویه پیروی می‌کرد، همه اسناد تایپ شده و عاری از خطاهای نگارشی بود. همچنین با توجه به اینکه از مرجع رسمی کانون کارشناسان دادگستری دریافت شده بود، از اصالت برخوردار بودند. با توجه به معیارهای مذکور، می‌توان اذعان داشت کلیه اسناد از اعتبار لازم برخوردار بودند. معتبر بودن اسناد مورد مطالعه در تحلیل محتوا، بخشی از فرایند اعتبار بخشی محسوب می‌شود.

۲- **توصیف غنی:** محققین تلاش کردند تبیین دقیق و جامعی از فرایند تحقیق ارائه کنند. با پیروی از توصیه‌های اسکینر (۲۰۲۰) در این تحقیق به دنبال اطمینان از توصیف دقیق فرآیندها و یافته‌های تحقیقاتی خود بودیم. برای این منظور فرایند انجام تحقیق و کدگذاری داده‌ها به صورت شفاف و گام به گام توضیح داده شده است. توصیف عمیق و غنی به عنوان روشی برای ایجاد اعتبار، اعتبار خارجی و قابلیت انتقال یافته‌ها به سایر بخش‌ها، موقعیت‌ها و افراد در نظر گرفته می‌شود (اسکینر و همکاران، ۲۰۲۰).

۳- **ملاحظات اخلاقی:** یکی دیگر از معیارهای مطرح شده توسط تریسی^۵ (۲۰۱۹) توجه به ملاحظات اخلاقی است. برای این منظور کلیه پرونده‌ها بدون نام ورزشکار، کارشناس و در محرمانگی کامل مورد تحلیل قرار گرفت.

۴- **بررسی همتایان:** مطابق توصیه مریام و تیسدل (۲۰۱۵) فرایند کدگذاری توسط دو نفر از محققین انجام شد تا معیار «بررسی توسط همتایان» هم مورد توجه قرار گیرد.

۵- **دوستان منتقد:** در این پژوهش از تکنیک دوست انتقادی برای ارزیابی فرایند کدگذاری استفاده شد. برای این منظور محققان تفاسیر و کدهای خود را برای دریافت بازخورد با همتایان به اشتراک گذاشتند. این دوستان منتقد به جای اینکه

¹ Merriam & Tisdell

² Scott

³ Wolff

⁴ Skinner

⁵ Tracy

صرفاً به دنبال توافق یا اجماع باشد، در به چالش کشیدن درک محققین نقش داشت (کوان و تیلور، ۲۰۱۶). طبق توصیه اسپارکس و اسمیت^۲ (۲۰۱۳)، دوستان منتقد یکی از روش‌های اعتباربخشی به تحقیقات کیفی محسوب می‌شود. کلیه داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار مکس کیودا نسخه ۲۰ تحلیل شدند.

یافته‌های پژوهش

جدول ۱ فراوانی پرونده‌های مورد بررسی و تعداد کارشناسان را نشان می‌دهد. بر اساس این جدول ۴۴ پرونده که در دسترس محققین قرار داشت، مورد بررسی قرار گرفت که از میان آنها ۱۸ پرونده با یک کارشناس، ۱۹ پرونده با سه کارشناس و ۷ پرونده با ۵ کارشناس و بیشتر مورد بررسی قرار گرفته بود.

جدول شماره ۱: تعداد پرونده ارجاعی کارشناسان رسمی دادگستری

تعداد پرونده‌های مورد بررسی	تعداد کل کارشناسان	کارشناس یک‌نفره	کارشناس سه‌نفره	کارشناس پنج‌نفره و بالاتر
۴۴	۱۶	۱۸	۱۹	۷

جدول ۲ فراوانی حوادث ورزشی و محل وقوع حادثه‌ها را نشان می‌دهد. بر اساس این جدول از میان ۴۴ پرونده مورد بررسی، ۵ مورد (معادل ۱۱٫۳٪) منجر به فوت شده‌اند. همچنین در میان حوادث اتفاق افتاده ۳ مورد (معادل ۷٪) در استخر، ۱۹ حادثه (معادل ۴۳٪) در سالن‌های ورزشی، ۱۸ حادثه (معادل ۴۱٪) در زمین‌های روباز ورزشی و ۴ مورد (معادل ۹٪) در سایر اماکن صورت گرفته است.

جدول شماره ۲: فراوانی و محل وقوع حوادث ورزشی

محل وقوع حادثه / نوع آسیب دیدگی	فوت	شکستگی، دررفتگی و پارگی رباط و تاندون	آسیب صورت، بینی و چشم	آسیب‌های داخلی	سایر (بیضه و....)	جمع
استخر	۳	۱	۰	۰	۰	۴
سالن‌های ورزشی	۱	۱۰	۶	۱	۱	۱۹
زمین ورزشی روباز	۱	۱۲	۱	۱	۲	۱۷
سایر اماکن	۰	۳	۰	۰	۱	۴
جمع	۵	۲۶	۷	۲	۴	۴۴

جدول ۳ علل حوادث ایجاد شده از نظر کارشناسان رسمی دادگستری را نشان می‌دهد. بر اساس این جدول علل اصلی مقوله‌های شامل ۱- عوامل مرتبط با مدیران، مربیان و اولیا، ۲- عوامل مرتبط با فضا و تجهیزات و ۳- عوامل مرتبط با ورزشکاران بود. بر اساس این جدول مقصر اصلی بیشترین حوادث ورزشی به ترتیب شامل قصور مدیران (۶۵٫۹ درصد)، بی احتیاطی ورزشکاران (۶۱٫۳۶ درصد) و قصور مربیان و معلمان (۴۵٫۴۵ درصد) بود. این بدان معناست که در ۶۵٫۹ درصد از پرونده‌های حوادث نظر

^۱ Cowan, D., & Taylor

^۲ Sparkes, A. C., & Smith

کارشناسی بر این بوده است که بخشی از تقصیر مربوط به مدیران بوده است، در ۶۱,۳۶ درصد از پرونده‌های بخشی از تقصیر به ورزشکاران مربوط بوده است و در ۴۵,۴۵ درصد از پرونده‌ها بخشی از تقصیر بر عهده مربیان و معلمان بوده است.

جدول شماره ۳: علل حوادث ایجاد شده از نظر کارشناسان رسمی داد گستری

مقوله اصلی	مقوله فرعی	مفاهیم	فراوانی	درصد فراوانی
عوامل مرتبط با مدیران، مربیان و اولیا	عوامل مرتبط با ناتوانی و قصور مربیان	عدم آشنایی مربیان ورزشی با قوانین ورزشی	۲	۴,۵۴ درصد
		قصور مربیان ورزشی و دبیران تربیت‌بدنی	۲۰	۴۵,۴۵ درصد
		قصور ناچیان و مدیران استخرها	۴	۹,۱۰ درصد
		عدم آشنایی مربیان با علم تمرین	۱	۲,۲۷ درصد
عوامل مرتبط با برنامه‌ریزی و نظارت نادرست مدیران		برنامه‌ریزی و اجرای مسابقات ورزشی در محل نامناسب (خیابان محل کار)	۱	۲,۲۷ درصد
		قصور مدیران اماکن ورزشی، مدیران مدارس و فضاهای ورزشی عمومی ^۱	۲۹	۶۵,۹ درصد
		عدم نظارت کافی مدیران ورزشی بر اجرای مسابقات ورزشی	۲	۴,۵۴ درصد
		نظارت نامناسب بر رفتار تماشاگران	۱	۲,۲۷ درصد
عدم رعایت دستورالعمل‌ها و مقررات توسط مدیران و مربیان		عدم مجوز باشگاه و مکان ورزشی	۳	۶,۸۱ درصد
		انجام فعالیت یک‌رشته ورزشی در مکان نامناسب (مثال: استفاده از سالن والیبال برای مسابقات بوکس و...)	۳	۶,۸۱ درصد
		عدم رعایت تشریفات قانونی در قراردادهای بین باشگاه و ورزشکاران	۲	۴,۵۴ درصد
		عدم به‌کارگیری تعداد مناسب مربی، ناچی و... در اماکن ورزشی	۲	۴,۵۴ درصد
عدم نظارت والدین بر فعالیت‌های ورزشی فرزندان		عدم نظارت بر فعالیت‌های غیررسمی فرزندان در خیابان‌ها و فضاهای اطراف منزل	۳	۶,۸۱ درصد
		عدم مراقبت از فرزندان در مکان‌های ورزشی عمومی (فضای پارک‌ها و...)	۱	۲,۲۷ درصد
عوامل مرتبط با فضا و تجهیزات	شرایط نایمن فضاهای ورزشی	عدم تناسب رشته ورزشی با مکان برگزاری فعالیت ورزشی	۵	۱۱,۳۶ درصد
		کف‌پوش‌های نامناسب سالن‌های ورزشی	۱۲	۲۷,۲۷ درصد
		عدم استفاده از دیوارپوش در ارتفاع پایین مکان ورزشی	۴	۹,۱۰ درصد
		نزدیکی سکوها و موانع به فضای اصلی زمین ورزشی	۳	۶,۸۱ درصد
		عدم رعایت اصول ایمنی در سیستم‌های موردنیاز اماکن (برق، گاز و ...)	۲	۴,۵۴ درصد
		نصب و تعبیه و چیدمان نامناسب سیستم‌های گرمایشی، سرمایشی، نیمکت‌ها، بالابر و...	۱	۲,۲۷ درصد
		اجرای فعالیت ورزشی در مکان‌های نامناسب (نامناسب بودن ابعاد، نور، جنس زمین و عدم رعایت حریم خطوط)	۱	۲,۲۷ درصد
	شرایط نایمن تجهیزات ورزشی	عدم تناسب تجهیزات مورد استفاده با سن ورزشکار	۳	۶,۸۱ درصد

^۱ اگر چه بسیاری از مفاهیم مندرج در مقوله اول نوعی قصور می باشد، اما در پرونده هایی که کارشناس نوع قصور را به صورت شفاف ذکر نکرده بود، نویسندگان یک مفهوم کلی با عنوان « قصور مدیران اماکن ورزشی، مدیران مدارس و فضاهای ورزشی عمومی» را به عنوان کد تعریف کردند.

عدم استفاده از تجهیزات ورزشی مناسب (تجهیزات معیوب، تیرک‌های شکسته و تشک‌های غیراستاندارد و...)	۹	۲۰,۴۵ درصد		
عدم قرارگیری تجهیزات ورزشی در جای مناسب	۲	۴,۵۴ درصد		
ناایمن بودن تجهیزات ورزشی در اماکن عمومی و پارک‌ها	۱	۲,۲۷ درصد		
عدم استفاده از تجهیزات موردنیاز فردی (کلاه، دستکش و...)	۳	۶,۸۱ درصد		
وجود تجهیزات اضافی همراه ورزشکار	۱	۲,۲۷ درصد		
آلودگی آب استخر (کدر بودن بیش از حد)	۱	۲,۲۷ درصد	عدم رعایت بهداشت در اماکن ورزشی	
عدم رعایت اصول بهداشتی و استفاده غیراصولی از مواد شیمیایی ضد آلودگی (کلر و...)	۳	۶,۸۱ درصد		
دارای بیماری قلبی	۱	۲,۲۷ درصد	بیماری زمینه‌ای ورزشکاران	عوامل مرتبط با ورزشکاران
دارای بیماری آسم و تنگی نفس	۲	۴,۵۴ درصد		
روماتیسم و سایر بیماری‌ها	۱	۲,۲۷ درصد		
عدم آمادگی جسمانی مناسب ورزشکار نسبت به سطح فعالیت	۶	۱۳,۶۳ درصد	قصور ورزشکار	
خستگی ناشی از فعالیت خارج از توان	۲	۴,۵۴ درصد		
بی‌احتیاطی ورزشکاران در هنگام فعالیت ورزشی	۲۷	۶۱,۳۶ درصد		
عدم آشنایی ورزشکار با قوانین ورزشی و فعالیت در اماکن ورزشی	۴	۹,۱۰ درصد	عدم آشنایی ورزشکار با قوانین	

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش تحلیل محتوای گزارش‌های حوادث ورزشی ارائه شده توسط کارشناسان رسمی دادگستری (امور ورزشی) در محاکم قضایی بود. بنابراین، نتایج این پژوهش می‌تواند حاوی نکات و تفسیرهای مهمی از علل حوادث در فعالیتهای ورزشی در اماکن ورزشی باشد. باید خاطر نشان کرد که در این مطالعه، پژوهشگر به دنبال مدلسازی یا تشریح روابط بین اجزای شرایط موجود نبود؛ بلکه هدف، تفسیر علل حوادث ورزشی با دلایل کارشناسی در بین ورزشکاران بود. در واقع نظریه‌های کارشناسی، کارشناسان امور ورزشی در این مدل‌ها می‌تواند، اطلاعات مفیدی را در اختیار افراد قرار دهد.

نتایج پژوهش نشان داد که علل اصلی حوادث در ۱۰ مضمون فرعی شامل ۱- عوامل مرتبط با ناتوانی و قصور مربیان، ۲- عوامل مرتبط با برنامه‌ریزی و نظارت نادرست مدیران، ۳- عدم رعایت دستورالعمل‌ها و مقررات توسط مدیران و مربیان، ۴- عدم نظارت والدین بر فعالیت‌های ورزشی فرزندان، ۵- شرایط ناایمن فضاهای ورزشی، ۶- شرایط ناایمن تجهیزات ورزشی، ۷- عدم رعایت بهداشت در اماکن ورزشی، ۸- بیماری زمینه‌ای ورزشکاران، ۹- قصور ورزشکار و ۱۰- عدم آشنایی ورزشکار با قوانین سازماندهی شدند. مضامین فرعی در سه دسته اصلی شامل ۱- عوامل مرتبط با مدیران، مربیان و اولیا، ۲- عوامل مرتبط با فضا و تجهیزات و ۳- عوامل مرتبط با ورزشکاران سازماندهی شد.

اولین عامل اصلی مربوط به مدیران، مربیان و اولیای بود. یافته‌ها نشان داد در تعداد زیادی از پرونده‌ها (۶۵,۹ درصد)، مدیران به صورت مستقیم مقصر شناخته شدند. اگر چه باید اذعان داشت در اغلب مضامین دیگر مانند شرایط ناایمن فضاها و تجهیزات نیز مدیران به صورت غیرمستقیم مقصر شناخته می‌شوند. یافته‌های این تحقیق بیانگر این نکته است که قصور مدیران شامل عدم برنامه‌ریزی نامناسب، عدم نظارت به موقع و کافی از مهم‌ترین علل بروز اتفاقات منجر به آسیب به ورزشکاران است. علاوه بر آن در بخش مربیان نیز ۴۵,۴۵ درصد از پرونده‌ها بخشی از تقصیر بر ذمه مربیان ثبت شده بود. عدم آشنایی مربیان ورزشی با قوانین

ورزشی، قصور مربیان ورزشی و دبیران تربیت بدنی، قصور ناچیان و مدیران استخرها و عدم آشنایی مربیان با علم تمرین مضامین فرعی این بخش بودند. موضوع برنامه‌ریزی و نظارت مطلوب همواره مورد تاکید محققان زیادی از جمله هال و همکاران (۲۰۱۱)، فروستیک و والی^۱ (۲۰۱۰)، اسکوارز^۲ و همکاران (۲۰۱۶)، فروستیک و چالرمز^۳ (۲۰۰۵)، پرت و روتسرچ^۴ (۲۰۲۰) و گرینول^۵ و همکاران (۲۰۱۹) بوده است. در این خصوص مقوله مدیریت حرفه‌ای و متعهدانه از جمله محورهای اساسی بود که باقری و همکاران (۲۰۱۹) در تحقیق خود به آن اشاره داشتند. برنامه‌ریزی و نظارت مدیران بر اماکن ورزشی می‌تواند تاثیر مهمی بر کاهش حوادث ورزشی داشته باشد. این نظارت شامل بررسی وضعیت تجهیزات ورزشی، ایمنی ساختمان و تسهیلات، پایبندی به استانداردهای ایمنی، اجرای دوره‌های آموزشی برای کارکنان و ورزشکاران، و همچنین نظارت بر رفتار و استفاده صحیح از تجهیزات می‌باشد. با اینکه حوادث ورزشی از جمله مسائلی است که ممکن است در هنگام فعالیت‌های ورزشی رخ دهند، اما با داشتن نظارت مناسب این حوادث قابل کاهش خواهند بود. اجرای اقدامات ایمنی و پیشگیری، مثل بررسی و رفع نقاط ضعف و اتلاف، تعمیر و نگهداری منظم تجهیزات و تأمین تجهیزات ایمنی مناسب، می‌تواند به کاهش حوادث ورزشی کمک کند. خطای انسانی ممکن است به عنوان علت شناسایی شود. در واقع علت اصلی چیز دیگری باشد که عبارتند از: توجه کم به انجام وظیفه، خستگی، آموزش ناکافی، ارتباطات اشتباه، دستورالعمل‌های نامشخص، حواس پرتی، از خود راضی بودن یا اعتماد به نفس بیش از حد در انجام وظیفه و غیره. در خصوص فعالیت‌های نظارتی بر ورزشکاران، یانگ و همکاران (۲۰۱۵) معتقدند که قبل از ورود به فعالیت بدنی و ورزش باید یک ارزیابی اولیه از مشارکت‌کنندگان صورت گیرد. خصوصاً فلوک^۶ و همکاران (۲۰۱۳) بیان داشتند نظارت بر فعالیت‌های ورزشی به لحاظ خطرناک بودن آنها از وظایف مهم محسوب می‌شود و در صورتی که این وظیفه به طور متعارف انجام شود، معلمان تربیت بدنی هیچ‌گونه مسئولیتی در قبال حوادث نخواهند داشت. همچنین عباسی و همکاران (۲۰۲۱) بر حضور مستمر و فیزیکی مربیان در محل فعالیت، اطمینان از احراز سلامت ورزشکاران، کنترل وسایل و تجهیزات، گذراندن دوره‌های تخصصی، و تناسب تعداد افراد با فضا تاکید کردند.

مضمون مهم دیگر عواملی بود که مرتبط با شرایط فضا و تجهیزات ورزش ذکر شده بود. این مضمون شامل سه مضمون فرعی بود: ۱- شرایط ناایمن فضاهای ورزشی، ۲- شرایط ناایمن تجهیزات ورزشی، و ۳- عدم رعایت بهداشت در اماکن ورزشی. موضوع ایمنی فضا و تجهیزات همواره مورد تاکید متخصصان و پژوهشگران بوده است. تحقیقات متعددی از جمله هال^۷ و همکاران (۲۰۱۱)، اسکوارز و همکاران (۲۰۱۶)، فروستیک و چالرمز (۲۰۰۵) بر نقش فضا و تجهیزات در پیشگیری از آسیب و صدمه به ورزشکاران تاکید کرده اند که با تحقیق حاضر همسو است. در یکی از پرونده‌های مورد بررسی مدیریت جهت برگزاری مسابقه فوتسال بین کارکنان، خیابان آسفالته محوطه کاری با ابعاد کم و نور بسیار ضعیف را برای این کار انتخاب می‌نماید که در حین اجرای چنین مسابقه‌ای چند مورد شکستگی و پارگی رباط برای کارکنان اتفاق افتاده است. یقیناً چنین مکانی به دلایل بی‌شمار شرایط برگزاری

¹ Frostdick & Walley

² Schwarz

³ Frostdick & Chalmers

⁴ Parent & Ruetsch

⁵ Greenwell

⁶ Flook

⁷ Hall

یک مسابقه ورزشی فوتسال را نخواهد داشت. فعالیت‌های ورزشی می‌بایست در محیط‌های ایمن و استاندارد برگزار شوند تا ورزشکاران با فراغ بال بتوانند به فعالیت ورزشی بپردازند. در خصوص استانداردهای فضا و تجهیزات بهترین مراجع قوانین و دستورالعمل‌های فدراسیون‌های جهانی و ملی و همچنین استانداردهای مندرج در سازمان استاندارد ایران ملاک می‌باشد. لذا مدیران اماکن ورزشی، معلمان و مربیان و حتی ورزشکاران در انتخاب مکان و تجهیزات ورزشی باید استانداردهای فضا و تجهیزات را مورد توجه قرار دهند.

مضمون مهم دیگری که در پرونده‌ها مشخص بود، نقش خود ورزشکاران در حوادث و رخدادها بوده است. بر اساس یافته‌های حاضر بیماری زمینه‌ای ورزشکاران، قصور ورزشکار و عدم آشنایی ورزشکار با قوانین از دیگر عللی بود که به‌عنوان تقصیر توسط کارشناسان گزارش شده بود. محققین عوامل متعددی در خصوص ورزشکاران ذکر کرده‌اند که منجر به ایجاد آسیب و اتفاق در آنها شده‌اند. به‌عنوان مثال جانگ^۱ و همکاران (۲۰۰۰) بر عوامل روانی (مانند اضطراب رقابتی)، و پریئو گنزالس^۲ و همکاران (۲۰۲۱) بر بار تمرینی نامناسب و عدم آمادگی جسمانی ورزشکاران در بروز آسیب و صدمات ورزشی ورزشکاران اشاره کردند. آنچه که یافته‌های تحقیق حاضر نشان داد، بیانگر این مهم است که خود ورزشکاران نیز در حدود ۶۱٫۳۶ درصد توسط کارشناسان مقصر شناخته شدند. بدیهی است فرایندهای آموزشی که ورزشکاران در مسیر آموزشی خود (مدرسه، دانشگاه، باشگاه) می‌آموزند می‌تواند کمک زیادی به این مسئله کند؛ لذا همان‌طور که در وحدانی و همکاران (۲۰۲۱) و اسلامی و همکاران (۲۰۲۴) اشاره داشتند، مقوله ایمنی باید مورد توجه معلمان تربیت‌بدنی قرار گیرد و در آموزش درس تربیت‌بدنی به آن توجه شود.

بر اساس یافته‌های مستخرج از این تحقیق و ارزیابی‌ها و آرای ارائه شده توسط کارشناسان رسمی محاکم قضائی چندین راهبرد را باید در پیش گرفت. اول اینکه تقریباً در ۷۰ درصد پرونده‌ها، مدیران اماکن یا مجتمع‌ها در بخشی از حوادث مقصر شناخته شده‌اند. این موضوع نشان می‌دهد که مدیران ما آگاهی‌های حقوقی بسیار پایینی دارند، لذا پیشنهاد می‌شود در انتصاب مدیرانی که مسئولیت سالن‌ها و مجموعه‌های ورزشی را عهده‌دار می‌شوند، دانش و سواد حقوقی را در نظر بگیرند. علاوه‌بر آن برگزاری دوره‌های آموزشی حقوق ورزشی ویژه مدیران ورزشی از اولویت زیادی برخوردار است. همچنین بر اساس یافته‌های تحقیق که نشان می‌دهد در ۶۵ درصد پرونده‌ها بخشی از تقصیر به مربیان و معلمان نسبت داده شده است؛ لذا پیشنهاد می‌شود وزارت آموزش و پرورش دوره‌های آموزشی حقوق ورزشی را به‌صورت کاربردی برای معلمان پیش‌بینی کند، علاوه‌بر آن در سرفصل‌های تئوری دوره‌های مربیگری به موضوع حقوق ورزشی نیز با تأکید بیشتری توجه شود. همچنین دانشگاه فرهنگیان به‌عنوان متولی دوره‌های بدو خدمت معلمان نیز باید سرفصل‌های حقوق ورزشی را در نظر بگیرد. علاوه‌بر آن وزارت آموزش و پرورش و وزارت ورزش و جوانان می‌توانند تدابیری اتخاذ کنند تا معلمان و مربیان بیمه مسئولیت مدنی شوند. در بخش دیگری از نتایج شرایط ناایمن فضاها با حدود ۶۰ درصد و شرایط ناایمن تجهیزات با حدود ۴۰ درصد، از عوامل تأثیرگذار بودند؛ لذا پیشنهاد می‌شود سازمان استاندارد ایران نسبت به بازنگری استانداردها اقدام کند و در مواردی که استانداردهای فضا و تجهیزات تدوین نشده است با همکاری دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و وزارت ورزش و جوانان اقدام به تالیف استاندارد کند. همچنین فرایندهای نظارتی خود را با جدیت پیگیری کند. علاوه‌بر آن نهادهای ناظر دیگر مانند وزارت ورزش و جوانان باید ضمن افزایش بازدیدهای میدانی، توسعه حرفه‌ای کارشناسان

¹ Junge

² Prieto-González

خود در حوزه امکان ورزشی، دوره‌های آموزشی مرتبط با نظارت و مرتبط با فضا و تجهیزات و حقوق ورزشی را پیش‌بینی و اجرا کنند. همچنین بخش دیگری از مقصر حوادث ورزشی مربوط به قصور یا بی‌احتیاطی خود ورزشکار است. بهترین بستر برای آموزش نکات ایمنی به دانش‌آموزان مدرسه است. در این خصوص پیشنهاد می‌شود اهداف مرتبط با رعایت ایمنی در قالب دروس مختلف از جمله تربیت‌بدنی، علوم، بهداشت و... در سرفصل برنامه‌های دوره‌های مختلف تحصیلی پیش‌بینی شود. همچنین آموزش آموزگاران و اولیا بستر دیگری است تا در خصوص مسائل ایمنی دانش‌آموزان آموزش ببینند. نهایتاً بستر مهم دیگری برای آموزش ایمنی به دانش‌آموزان و کودکان رسانه‌ها، علی‌الخصوص رسانه‌های عمومی و اجتماعی هستند. در نهایت پیشنهاد می‌شود دولت با همکاری قوه قضائیه در خصوص قوانین و مقرراتی که هنوز شفاف نیستند، نسبت به بازبینی و اصلاح اقدام کند.

محدودیت این تحقیق بعد زمانی بود که مربوط به بهار ۱۴۰۳ می‌باشد. بدیهی است دامنه زمانی اتفاقات صورت گرفته مربوط به یکی، دو سال اخیر بوده است. تحقیقات آینده می‌تواند پرونده‌ها را در بازه زمانی طولانی تری بررسی کند.

تقدیر و تشکر

از کلیه کارشناسان رسمی دادگستری و کانون کارشناسان دادگستری که در این تحقیق همکاری داشتند، صمیمانه تقدیر و تشکر می‌شود.

References

- Abbasi, F., shabani mogddam, K., & kiani, m. s. (2021). Investigating the Legal Methods of Relieving the Liability of Physical Education Teachers in Iranian Schools During Sports Accidents. *Teacher Professional Development*, 6(3), 15-27. https://tpdevelopment.cfu.ac.ir/article_2098_54eb3201a6ef64ea5a698f8cf98803de.pdf
- Bagheri, G. B., Alidoust Ghahfarokhi, E., Amiri, M., & Jalali Farahani, M. (2019). Presenting a Model to Establish Safety in Sporting Environments (Using Grounded Theory). *Research on Educational Sport*, 7(16), 107-128. <https://doi.org/10.22089/res.2017.3793.1263>
- Balbo, A., Drommi, M., Spigno, F., Frigiolini, F. M. E., Barranco, R., & Ventura, F. (2023). Fatal diving accidents in Genoa (North-West Italy) from 1968 to 2021: Forensic approach and literature review. *Journal of Forensic and Legal Medicine*, 99, 102580. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jflm.2023.102580>
- Bonyan, A., & Kashef, M. (2014). The Different Legal Viewpoints Between Male and Female Sport Coaches in the Sport Events. *Applied Research in Sport Management*, 2(4), 79-90. https://ar smb.journals.pnu.ac.ir/article_808_e68c754752e385d6790b6be9c27aac0d.pdf
- Carus Ribalaygua, L. (2010). Ski accidents and legal responsibility: The Spanish case. *Accident Analysis & Prevention*, 44(2), 468-475. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.aap.2009.09.009>
- Eslami, m., Bahrami, M & Vahdani, M. (2024). Designing a needs assessment model for physical education teachers in Iran. *Human Resource Management in Sports*, -. <https://doi.org/10.22044/shm.2024.133631.2583> (In Persian)

- Fafinski, S. (2005). Consent and the Rules of the Game: The Interplay of Civil and Criminal Liability for Sporting Injuries. *The Journal of Criminal Law*, 69(5), 414-426. <https://doi.org/10.1350/jcla.2005.69.5.414>
- Feiz, Z. (2022). A new look at the criminal responsibility of sincere athletes based on ethics, jurisprudence and law in the context of the 2020 Olympics. *Organizational Behavior Management in Sport Studies*, 9(1), 49-62. <https://doi.org/10.30473/fmss.2022.60720.2339>. (In Persian)
- Flook, L., Goldberg, S. B., Pinger, L., Bonus, K., & Davidson, R. J. (2013). Mindfulness for Teachers: A Pilot Study to Assess Effects on Stress, Burnout, and Teaching Efficacy. *Mind, Brain, and Education*, 7(3), 182-195. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/mbe.12026>
- Frosdick, S., & Chalmers, J. (2005). *Safety and security at sports grounds*. Paragon Publishing.
- Frosdick, S., & Walley, L. (2010). *Sports and Safety Management*. Routledge.
- Greenwell, T. C., Danzey-Bussell, L. A., & Shonk, D. J. (2019). *Managing sport events*. Human Kinetics.
- Hall, S., Cooper, W. E., Marciani, L., & McGee, J. M. (2011). *Security management for sports and special events: An interagency approach to creating safe facilities*. Human kinetics.
- Hosseinopur, E., Vahdani, M., goodarzi, s., & charkhab, m. (2022). Understanding the Lived Experience of Elite Athletes from the Consequences of Sports Injuries: A Phenomenological Approach [Original Article]. *Iranian Journal of Culture and Health Promotion*, 6(3), 464-472. <http://ijhp.ir/article-1-۰۵۴۳-fa.html>. (In Persian)
- Junge, A. (2000). The influence of psychological factors on sports injuries. *The American journal of sports medicine*, 28(5 suppl), 10-15.
- Krippendorff, K. (2009). Testing the reliability of content analysis data. *The content analysis reader*, ۳۰۷-۳۰۰.
- Krippendorff, K. (2018). *Content analysis: An introduction to its methodology*. Sage publications.
- Maxwell, J. A. (2013). *Qualitative research design: An interactive approach (applied social research methods)*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Merriam, S. B., & Tisdell, E. J. (2015). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. John Wiley & Sons.
- Parent, M. M., & Ruetsch, A. (2020). *Managing major sports events: Theory and practice*. Routledge.
- Prieto-González, P., Martínez-Castillo, J. L., Fernández-Galván, L. M., Casado, A., Soporki, S., & Sánchez-Infante, J. (2021). Epidemiology of Sports-Related Injuries and Associated Risk Factors in Adolescent Athletes: An Injury Surveillance. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(9), 4857. <https://www.mdpi.com/1660-4601/18/9/4857>
- Quandt, E. F., Mitten, M. J., & Black, J. S. (2009). Legal Liability in Covering Athletic Events. *Sports Health*, 1(1), 84-90. <https://doi.org/10.1177/1941738108327530>

- [Rostami Aghdam, K., Mahmoudi, A., & Ghahfarokhi, E. \(2024\). Pathology of legal cases arising from sports activities. *Applied Research in Sport Management*, 12\(4\), 1-14. <https://doi.org/10.30473/arsm.2023.66045.3721>](#)
- [Salimi, M.;Naderian, F. \(2022\). Prpviding a Qualitative Model for Reducing the Tort Law of Sports and Youth Organizations in Sport Incidents. *Journal of Sport Management and Motor Behavior*, 18\(36\), 158-139. doi: 10.22080/jsmb.2022.19961.3451](#)
- [Saldana, J. \(2021\). *The Coding Manual for Qualitative Researchers*. SAGE.](#)
- [Schwarz, E. C., Westerbeek, H., Liu, D., Emery, P., & Turner, P. \(2016\). *Managing sport facilities and major events*. Routledge.](#)
- [Scott, J. \(2014\). *A matter of record: Documentary sources in social research*. John Wiley & Sons. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/2159676X.2016.1206608>](#)
- [Sparkes, A. C., & Smith, B. \(2013\). *Qualitative research methods in sport, exercise and health: From process to product*. Routledge.](#)
- [Thanh Khoi, L. \(1981\). *L'éducation comparée*. Paris, Armand Colin.](#)
- [Skinner, J., Edwards, A., & Smith, A. C. \(2020\). *Qualitative research in sport management*. Routledge.](#)
- [Tracy, S. J. \(2019\). *Qualitative research methods: Collecting evidence, crafting analysis, communicating impact*. John Wiley & Sons.](#)
- [Vahdani, M., Rezasoltani, N., & jafari, m. \(2021\). Designing of a pedagogical model to implementation the goals of the physical education curriculum of schools during the Covid-19 pandemic. *Research on Educational Sport*, 9\(22\), 14-46. <https://doi.org/10.22089/res.2021.9596.1974> \(In Persian\)](#)
- [Vignac, É., Lebihain, P., & Soulé, B. \(202\). Safety optimization in an accident-prone aquatic context: A qualitative study of drowning risk detection by public pool lifeguards. *Journal of Safety Research*, 81, 239-248. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.jsr.2022.03.001>](#)
- [Wenjia, C. \(2020\). The reflection and countermeasures of university sports injury accident. *Canadian Social Science*, 16\(2\), 34-42.](#)
- [Wolff, S. \(2004\). Analysis of documents and records. *A companion to qualitative research*, 284-289.](#)
- [Young, C. C., Campbell, A. D., Lemery, J., & Young, D. S. \(2015\). Ethical, Legal, and Administrative Considerations for Preparticipation Evaluation for Wilderness Sports and Adventures. *Wilderness & Environmental Medicine*, 26\(4 suppl\), 10-14. <https://doi.org/10.1016/j.wem.2015.09.013>](#)
- [Zhang, J. K., Alimadadi, A., ReVeal, M., del Valle, A. J., Patel, M., O'Malley, D. S., Mercier, P., & Mattei, T. A. \(2023\). Litigation involving sports-related spinal injuries: a comprehensive review of reported legal claims in the United States in the past 70 years. *The Spine Journal*, 23\(1\), 72-84. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.spinee.2022.08.012>](#)
- [Zhu, S. \(2023\). Legal Analysis of School Sports Injury Accident under the Background of Governing School by Law. *Science of Law Journal*, 2\(6\), 29-36.](#)